

וַיֹּאמֶר (שם סה, כא) "וּבָנוּ בָתִּים וַיֵּשְׁבוּ, וַנִּשְׁעוּ כְרָמִים וְאָכְלוּ פְרִיָם":

וְקָיָם בָּנוּ אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ עַל יְדֵי עֲמוּסַי נְבִיאָךְ (יג יד) וְשִׁבְתִּי אֶת נְשׁוֹתַי עִמִּי יִשְׂרָאֵל וּבָנוּ עָרִים נְשָׁמוֹת וַיֵּשְׁבוּ, וַנִּשְׁעוּ כְרָמִים וְשָׁתוּ אֶת יַיִנָם, וַעֲשׂוּ גִנוֹת וְאָכְלוּ אֶת פְּרִיָהֶם":

מזמור קכב:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד. שְׁמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי. בֵּית יְיָ גִּלְיָה:
עֲמֻדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ. בְּשִׁעְרֶיךָ יְרוּשָׁלַיִם: יְרוּשָׁלַיִם
הַבְנוּיָהּ. פָּעִיר שָׁחֲבָרָה לָהּ יַחֲדָיו: שִׁשָּׁם עָלוּ שְׂבָטִים
שְׂבָטֵי יִי-הָ עֲדוֹת לְיִשְׂרָאֵל. לַהֲדוֹת לְשֵׁם יְיָ: כִּי שָׁמָּה
יֵשְׁבוּ כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט. כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד: שֶׁאֵלֹו שְׁלוֹם
יְרוּשָׁלַיִם. יִשְׁלִיו אֶהְבִּיךָ: יְהִי שְׁלוֹם בְּחִילֶךָ. שְׁלוֹהַ
בְּאַרְמְנוֹתֶיךָ: לְמַעַן אַחֵי וְרַעֲי. אֲדַבְּרָה נָא שְׁלוֹם בְּךָ:
לְמַעַן בֵּית יְיָ אֶ-לֵהֲיָנוּ. אֲבַקֶּשֶׁה טוֹב לָךְ:

אֲנֵא בִכְת. גְּדִלַת יְמִינֶךָ. תַּתִּיר צְרוּרָה:

קָבֵל רִנָּת. עֲמָךְ, שֶׁגִּבְנוּ. טַהֲרָנוּ נוֹרָא:

נָא גְבוּר. דּוֹרְשֵׁי יַחֲדָךְ. כְּבִבַּת שְׁמָרָם:

בְּרָכָם טַהֲרָם. רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ. תְּמִיד גְּמִלָם:

חֲסִין קְדוֹשׁ. בְּרוּב טוֹבָךְ. נִהַל עֲדָתְךָ:

יַחֲדִיד גֵּאָה. לְעֲמָךְ פִּנְהָ. זֹכְרֵי קִדְשֶׁתְךָ:

שׁוֹעֲתָנוּ קָבֵל. וְשִׁמְעַ עֲצָקָתָנוּ. יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת:

וְאֵן 4 בלחש - בְּרוּךְ, שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ, לְעוֹלָם וָעֶד:

בס"ד

סדר ברכת האילנות

לפני שיברך טוב לומר "לשם יחוד" זה שהובא ב"לשון חכמים" חלק א':

לְשֵׁם יַחֲוֹד קִדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְיָנִיתִיה, בְּדַחֲלוֹ וּרְחִימוֹ וּרְחִימוֹ וּדְחִילוֹ,
לִיְחַדָּא אוֹתִיּוֹת י"ה בְּאוֹתִיּוֹת ו"ה בְּיַחְוָדָא שְׁלִים (יהו"ה) בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל,
(וּבְשֵׁם כָּל הַנְּפֻשׁוֹת, רוּחוֹת וְנִשְׁמוֹת, הַמְתַּיְחָסִים אֶל שְׂרָשֵׁי נִפְשָׁנוּ רוּחָנוּ וְנִשְׁמָתָנוּ וּמְלַבּוּשֵׁיהֶם
וְהַקְרוֹבִים לָהֶם, שְׁמִכְלָלוֹת אֲצִילוֹת בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָה, וּמְכַל פְּרָטִי אֲצִילוֹת בְּרִיאָה יְצִירָה עֲשִׂיָה),
הָרִי אֲנַחְנוּ מוֹכְנִים וּמְזַמְנִים לְקַיָּם מִצְוֹת הַבְּרָכָה שֶׁתְּקַנּוּ חֻקִּים ז"ל עַל
רְאִית אֵילָנִי דְּמַלְבְּלִי, וַיַּעֲלֶה לְפָנֶיךָ יְיָ אֶ-לֵהֲיָנוּ וְאֶ-לֵהֲיָ אֲבוֹתֵינוּ, כְּאֵלֹו
פּוֹנֵנוּ בְּכָל הַפְּנוּת הָרְאוּיָה לְכָנוּ בַּבְּרָכָה הַזֹּאת וְסוּדוֹתֶיהָ, וְתַהֲיֶה חֲשׁוּבָה
וּמְקַבֶּלֶת וְרַצוּיָה לְפָנֶיךָ בְּרָכָה זֹאת, לְבָרֵךְ וּלְהַעֲלוֹת עַל יְדֶךָ כָּל נִיצוּצֵי
הַקִּדְשָׁה הַמְעַרְבִים בְּצוּמָח, וְכָל נִפְשׁוֹת, רוּחוֹת וְנִשְׁמוֹת, הַמְגַלְגָּלִים בּוֹ.
וְאַתָּה הָאֵל בְּמַדַּת טוֹבָה, וּבְחֶסֶדֶךָ הַגָּדוֹל תֹּאִיר לָהֶם בְּאוֹר פָּנֶיךָ, וְתִשְׁלִים
בְּרוּרָם וְתַקְוָנָם. בְּרָכָם טַהֲרָם, רַחֲמֵי צְדָקָתְךָ, תְּמִיד גְּמִלָם. (יְכוּיָן רֵאשִׁי תִּיבּוֹת -
בס"ר צת"ג):

וְיִהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֶ-לֵהֲיָנוּ וְאֶ-לֵהֲיָ אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁבְּזָכוֹת הַבְּרָכָה הַזֹּאת
אֲשֶׁר נִבְרָךְ יְקָיָם בָּנוּ מֵאֲמֵר (בראשית כז, כז) "וְרָאָה רֵיחַ בְּנֵי כְרִית שְׂדֵה אֲשֶׁר
בְּרָכוּ יְיָ", וְנִקְבֵּל שְׁפַע עֲשֶׂר הַבְּרָכוֹת, כְּפָתוּב (שם כח, כט) "וַיִּתֵּן לָךְ
הָאֶ-לֹהִים (יְכוּיָן לְהַמְשִׁיד מִן אוֹר אֵין סוּף מוֹחִין וְשַׁפַּע) מִטַּל הַשָּׁמַיִם (חֲכֻמָּה) וּמִשְׁמַנֵּי
הָאֶרֶץ (בִּינָה), וְרֵב דָּגָן (דַּעַת) וְתִירָשׁ (חֶסֶד). יַעֲבֹדוּךָ עַמִּים (גְּבוּרָה) וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָךְ
לְאֵמִים (תַּפְאֶרֶת) הִנֵּה גִבּוֹר גְּבִיר (נִצּוּחַ) לְאַחֲיָךְ (הוֹד) וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָךְ בְּנֵי אֲמָךְ (יִסוּד),
אֲרָרֶיךָ אֶרֶר וּמְבָרְכֶיךָ בְּרוּךְ" (מַלְכוּת):

לפני הברכה יאמר מזמור קמח:

הלל הבריאה לה'

עולמות העליונים

- (א) הִלְלוּ-הָ הִלְלוּ אֶת יְיָ מִן הַשָּׁמַיִם הִלְלוּהוּ בְּמְרוֹמִים:
(ב) הִלְלוּהוּ כָּל מַלְאָכָיו הִלְלוּהוּ כָּל צָבָאוֹ: (ג) הִלְלוּהוּ שְׁמֶשׁ וְיָרֵחַ
הִלְלוּהוּ כָּל כּוֹכְבֵי אוֹר: (ד) הִלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מַעַל

הַשָּׁמַיִם: (ה) יְהִלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ כִּי הוּא צִוָּה וַיִּבְרָא: (ו) וַיַּעֲמִידֵם לַעֲד לְעוֹלָם חֹק נָתַן וְלֹא יַעֲבֹר:

עולמות התחתונים

(ז) יְהִלְלוּ אֶת יְיָ מִן הָאָרֶץ תְּנִינִים וְכָל תְּהוֹמוֹת: (ח) אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֵּג וְקִיטּוֹר רוּחַ סַעָרָה עֹשֶׂה דְבָרוֹ:

הטבע הצומח והחי

(ט) הַהָרִים וְכָל גְּבְעוֹת עֵץ פְּרִי וְכָל אֲרָזִים: (י) הַחַיָּה וְכָל בְּהֵמָה רֹמֵשׁ וְצִפּוֹר כָּנָף:

בני אדם

(יא) מַלְכֵי אֶרֶץ וְכָל לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל שְׂפָטֵי אֶרֶץ: (יב) בַּחֲוָרִים וְגַם בַּתּוֹלוֹת זָקְנִים עִם נְעָרִים: (יג) יְהִלְלוּ אֶת שֵׁם יְיָ כִּי נִשְׁגָּב שְׁמוֹ לְבָדּוֹ הוֹדוּ עַל אֶרֶץ וְשָׁמַיִם:

מעלת ישראל

(יד) וַיָּרֶם קֶרֶן לַעֲמֹד תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל עִם קָרְבּוֹ הִלְלוּ 2 ה:

"יִהְיֶה לְרִצּוֹן אִמְרֵי פִי וְהִגִּיוֹן לִבִּי לִפְנֵיהֶ, יְיָ צוּרִי וְגֹאֲלִי" (תהלים יט, טו):

"וַיְהִי נֶעֱם אֶל-דָּנִי אֶל-לֵהֲיָנוּ עֲלִינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עֲלִינוּ, וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ" (שם ז, יז):

נוסח הספרדים

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם, שֶׁלֹּא חָסַר בַּעֲוֹלָמוֹ כְּלוּם, וּבָרָא בּוֹ בְּרִיּוֹת טוֹבוֹת וְאֵילָנוֹת טוֹבוֹת, לִיהְנוֹת בָּהֶם בְּנֵי אָדָם:

נוסח האשכנזים

בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ, אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא חָסַר בַּעֲוֹלָמוֹ דָּבָר, וּבָרָא בּוֹ בְּרִיּוֹת טוֹבוֹת וְאֵילָנוֹת טוֹבוֹת לִיהְנוֹת בָּהֶם בְּנֵי אָדָם:

ואחר הברכה יאמרו בקשה זו:

יְהִי רִצּוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְיָ אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְּשִׂמְחָה לְאֶרְצֵנוּ, וְתַטְעֵנוּ בְּגִבּוֹלֵנוּ, וְשֵׁם זָקְנִים מַצּוֹת תְּרוּמוֹת וּמַעֲשָׂרוֹת וְכָל מַצּוֹת הַתּוֹלוֹת בְּאֶרֶץ אֲשֶׁר הִנַּחְתָּ לְאֲבוֹתֵינוּ הִיא אֶרֶץ זֵבַת חֶלֶב וְדִבְשׁ, "אֶרֶץ נַחֲלֵי מַיִם, עֲנִיַּת וְתַהֲמַת יִצְאִים בְּבִקְעָה וּבְהָר:

אֶרֶץ חֹטֵה וּשְׂעָרָה וְגִפּוֹן וְתַאֲנָה וְרִמּוֹן, אֶרֶץ זֵית שֶׁמֶן וְדִבְשׁ" (דברים ח, ז ח), כֹּאֲשֶׁר צוּיָתְנוּ בְּתוֹרָתְךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ:

אָנָּה יְיָ, לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל, הַגָּדֵל חֲסִדְךָ עִמָּנוּ וְקִנִּים לָנוּ אֶת הַדָּבָר אֲשֶׁר הִבְטַחְתָּנוּ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עֲבָדְךָ (ויקרא כו, ד ה) "וְנִתַּתִּי גִשְׁמִיכֶם בְּעֵתָם, וְנִתְּנָה הָאֶרֶץ יְבוּלָה וְעֵץ הַשִּׁדָּה יִתֵּן פְּרִיו:

וְהַשִּׁיג לָכֶם דִּישׁ אֶת בָּצִיר וּבָצִיר יִשְׁיג אֶת זֶרַע, וְאָכַלְתֶּם לֶחְמֶכֶם לְשִׁבְעָה וַיִּשְׂבַּחְתֶּם לְבָטָח בְּאֶרְצְכֶם":